

Brutus Rotterdam: 750 woningen in een permanent cultuurcluster

16-03-2021 11:58

Kunstenaar Joep van Lieshout (Atelier Van Lieshout) en projectontwikkelaar RED Company slaan de handen ineen om in het Rotterdams M4H-gebied (Merwe-Vierhavens) een grootschalige en permanent cultuurcluster met 750 woningen, horeca en werkruimtes te realiseren. Kunst en commercie zijn in deze nieuwe wijk gelijkwaardige functies. De investering bedraagt €250 miljoen.

Brutus breekt met het idee van kunst als gentrificatiemachine. Kunstenaar Joep van Lieshout (Atelier Van Lieshout) en projectontwikkelaar RED Company slaan de handen ineen om in het Rotterdams M4H-gebied een grootschalige cultuurcluster met woningbouw, horeca en werkruimtes te realiseren. Brutus presenteert een nieuw model voor stedelijke vernieuwing waarbij creatieven niet automatisch de wijk uit worden gedruwd zodra die aantrekkelijk wordt.

Concept: Joep van Lieshout en stichting AVL Mundo

Ontwikkelaar: RED Company en Fortuna Cumulus

Financial partners: Redwood Capital Investment en NIBC Investment Partners

Architect: Atelier van Lieshout en Powerhouse Company

Financieel advies: Alexander Ramselaar, Backing Grounds en Seebo Eelkman Rooda ER Capital

Ontwikkel adviseur: Peter van der Gugten

Juridisch advies: Leen van der Marel, DLA Piper

Fiscaal advies: Diederik van Dommelen, PWC

Cultuurcentrum als kloppend hart

Brutus wordt een uniek complex waar cultuur, wonen en werken samenkomen. Kloppende hart van Brutus is een cultuurcentrum van tenminste 7.000 vierkante meter. Het huisvest een museum, tentoonstellingsruimtes, een publiek toegankelijke kunstopslag, een ruimte voor kunsteducatie, workshopruimtes, ateliers en woon/werkplekken voor kunstenaars. Op het buitenterrein komen een openluchtbioscoop, theater en beeldentuin.

Om het culturele cluster heen worden drie robuuste woontorens gebouwd met daarin in totaal 750 woningen. Ze zijn ontworpen door Atelier Van Lieshout in samenwerking met Powerhouse Company en ademen de sfeer van Atelier Van Lieshouts functionalistische beeldhouwwerk. De onderdelen van het nieuwe complex zijn verbonden door middel van trappen, gangen en hellingbanen. De naam van het complex refereert aan het brutalisme, een expressionistische bouwstijl uit de jaren 1950 en 1960 die no-nonsens eerlijkheid en een utopisch samenlevingsideaal hoog in het vaandel had. Brutus past perfect bij de ongepolijste omgeving van de Rotterdamse haven.

Geen tijdelijke 'place makers' maar een blijvend creatief cluster

In dit project zijn kunst en commercie gelijkwaardige partners. Creatieven worden niet ingeschakeld als tijdelijke 'place makers' die de locatie aantrekkelijk maken voor ontwikkeling. Brutus biedt onderdak aan de presentatieruimtes van Stichting AVL Mundo en Atelier Van Lieshouts grote werkplaats met transparante

gevel, waar bezoekers live het creatieproces kunnen volgen. Daarnaast voorziet het complex in ateliers waardoor kunstenaars ook op de lange termijn hun artistieke stempel kunnen blijven drukken op het M4H-gebied dat zich sinds de jaren 1980 heeft ontwikkeld als creatieve hub.

De ontwikkeling van Brutus wordt gefinancierd door zowel kunstenaar Joep van Lieshout als RED Company en heeft Redwood Capital Investments en NIBC Investment Partners als financial partners. (tekst gaat verder onder de afbeelding)

The Maze

In Brutus vormen woningen en musea samen een nieuw soort 'gesamtkunstwerk'. Brutus is ook de eerste plek waar het oeuvre van Van Lieshout, opgebouwd in Rotterdam in het M4H gebied gedurende de afgelopen 35 jaar en nog steeds groeiend, in zijn totaliteit te ervaren is. In het 2.250 vierkante meter metende gebouw genaamd The Maze staan installaties, sculpturen, objecten en machines verspreid over tunnels, nissen, gangen en 'artistieke valkuilen'. Iedere stap levert een nieuwe confrontatie op. Iedere twee stappen een nieuw inzicht.

Het is geweldig om met Joep samen te werken aan een heus gesamtkunstwerk voor Rotterdam. In het M4H gebied kan dit.

De ExpoBrutus van 1.350 vierkante meter is exclusief gereserveerd voor onafhankelijk gecureerde solotentoonstellingen van zowel internationaal gerenommeerde kunstenaars als aanstormend talent. De focus ligt op grootschalige en immersieve installaties, het type werk dat steeds meer musea te kostbaar en risicovol achten. Bij ExpoBrutus worden kunstenaars uitgedaagd te excelleren op XXL-formaat.

Rotterdam en Brutus zijn voor elkaar gemaakt. De havenstad heeft een lange geschiedenis van industriële mecenasen die musea stichtten; Museum Boijmans Van Beuningen is het beste voorbeeld. Brutus staat in diezelfde traditie van kunst en ondernemerschap. Het complex ligt middenin het M4H-gebied, een wijk ter grootte van de Rotterdamse binnenstad, en zal door de tijd heen uitgroeien tot groeimotor en internationale wegbereider voor de creatieve 21ste eeuw.

Over Joep van Lieshout

Joep van Lieshout begon op 16-jarige leeftijd als professioneel kunstenaar. Sindsdien heeft hij een enorm, rijk geschakeerd en internationaal erkend oeuvre gecreëerd waarin beeldhouwkunst, design en architectuur overlappen en elkaar versterken. Sinds 1995 werkt hij onder de naam Atelier Van Lieshout. Zijn werkplaats bevindt zich al ruim 35 jaar in het M4H-gebied.

Over RED Company

De in Rotterdam gevestigde RED Company wordt gedreven door een continu streven naar kwaliteit en innovatie in vastgoedontwikkeling. Waarde-optimalisatie staat hierbij central, zowel van gebouw en gebied als voor klanten, gebruikers en beleggers. RED Company is in 2015 opgericht door Niels Jansen en Nanne de Ru. Nanne de Ru is tevens eigenaar van architectenbureau Powerhouse Company, opgericht in 2005. Over zijn samenwerking met Joep van Lieshout zegt de Ru: "Het is geweldig om met Joep samen te werken aan een heus gesamtkunstwerk voor Rotterdam. In het M4H gebied kan dit."

Over het M4H gebied

Het Rotterdamse M4H-gebied (Merwe-Vierhavens) dateert van 120 jaar geleden. Het begon als onderdeel van de Rotterdamse haven en huisvestte een van 's werelds grootste fruitterminals. Verscheidene gebouwen zijn inmiddels erkend industrieel erfgoed. Vanaf de jaren '80 vestigden zich hier steeds meer kunstenaars en

ontwerpers.

Momenteel staat M4H aan de vooravond van een grootschalig stadsvernieuwingstraject dat het gebied zal transformeren tot cultureel centrum van internationale allure.

Sandra Lissenberg